

Projekt

z dnia 17 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY CZŁUCHÓW**

z dnia 22 grudnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Człuchów na lata 2026-2027**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) art. 4¹ ust. 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.), oraz art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.)

- Rada Gminy Człuchów postanawia, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Człuchów na lata 2026-2027 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Człuchów jest Urząd Gminy Człuchów.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Anna Duraj

Załącznik nr 1 do uchwały nr

Rady Gminy Człuchów

z dnia 22 grudnia 2025 r.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr

Rady Gminy Człuchów z dnia 22 grudnia 2025 roku

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY CZŁUCHÓW
NA LATA 2026-2027**

Człuchów, grudzień 2025

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej „Programem”, określa zadania własne Gminy wynikające z art. 41, ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.). Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczanie dostępności do alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwania.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie gminy Człuchów. Ma na celu stworzenie spójnego systemu działań naprawczych oraz profilaktyki uzależnień i problemów społecznych z nimi związanych, a także zmniejszenie skali tych zjawisk — również wśród dzieci i młodzieży.

Zakres działań Programu wpisuje się w program wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Człuchów na lata 2021 — 2030, która opiera się na realizacji czterech celów strategicznych:

1. Wspieranie rodziny oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie.
2. Przeciwdziałania zjawisku marginalizacji społecznej spowodowanej bezrobociem, ubóstwem i uzależnieniami oraz ich skutkom.
3. Tworzenie społeczeństwa obywatelskiego gminy.
4. Skuteczny system opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi oraz dotkniętymi długotrwałą chorobą.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2027 ma charakter dokumentu rocznego. Został oparty na planowanych działaniach i podstawach finansowych określonych w przyjętym na 2026 rok budżecie Gminy Człuchów. Program bazuje na realnie podejmowanych działaniach, na istniejącej infrastrukturze organizacji i podmiotów, które w okresie danego roku są w stanie zapewnić realizację przyjętych zadań i priorytetów. Perspektywa zadań powoduje, że większość z nich jest kontynuacją roku poprzedniego, szczególnie jeśli są adresowane do szerokiego grona odbiorców. Przykładem takich działań są: utrzymanie działalności Gminnego Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego ds. uzależnień i przemocy w rodzinie Gminy Człuchów, udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych m.in. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, programów profilaktycznych oraz wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

II. Diagnoza problemu konsumpcji napojów alkoholowych i uzależnienia od alkoholu na terenie Gminy Człuchów.

Ważnym elementem w planowaniu i realizacji działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych jest dokładne rozpoznawanie problemów na terenie gminy, zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego szeroko pojętymi uzależnieniami.

Analiza wartości sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2020-2024 obrazuje zmiany w zakresie poziomu ich spożywania. Zauważalny jest wzrost sprzedaży dotyczy alkoholu do 4,5% oraz piwo, a także alkoholu powyżej 18%, pomimo zmniejszania się liczby punktów sprzedaży.

Wartość sprzedaży alkoholu

% alkoholu	2020	2021	2022	2023	2024
Do 4,5% oraz piwo	2.606.242,10	2.990.436,05	3.407.154,82	3.513.144,23	3.836.622,29
Powyżej 4,5%	219.817,65	307.591,18	306.385,67	360.848,59	353.805,64
Powyżej 18%	1.465.059,70	1.859.522,80	2.093.032,66	2.107.065,13	2.300.105,87
Razem	4.291.119,45	5.157.550,03	5.806.873,15	5.981.057,95	6.490.533,80

Zródło: UG Człuchów

Liczba zezwoleń w latach 2020 -2025

% alkoholu	2020	2021	2022	2023	2024	I.-XI.2025
do 4,5% oraz piwo	29	27	23	22	22	18
Powyżej 4,5%	23	23	19	18	18	16
Powyżej 18%	21	22	19	18	13	15
Razem	73	72	61	58	53	49

Zródło: UG Człuchów

Skalę problemów społecznych Gminy Człuchów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz stosowaniem środków psychoaktywnych przez mieszkańców zobrazują poniżej przedstawione dane instytucji prowadzących działania w sferze przeciwdziałania uzależnieniom.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Człuchowie (GKRPA)

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Człuchowie działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151), w składzie zatwierdzonym Zarządzeniem Wójta Gminy Człuchów w sprawie powołania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Człuchowie.

Członkami Komisji są przedstawiciele Urzędu Gminy Człuchów, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie oraz Policji, którzy zostali przeszkoleni w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Komisja obejmuje swoim działaniem teren Gminy Człuchów.

Do zadań Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Człuchowie w szczególności należy:

- 1) opiniowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Człuchów,
- 2) rozpatrywanie spraw związanych z wprowadzaniem w życie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Człuchów,
- 3) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, innych uzależnień, w tym narkomanii oraz przemocy domowej,
- 4) rozpatrywanie zawiadomień osób i instytucji o przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 5) prowadzenie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkoholu oraz uzależnionych od alkoholu,
- 6) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy,
- 7) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Człuchów na podstawie upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Człuchów.

Na przestrzeni lat 2020 – 2025 do Komisji wpłynęły łącznie 192 wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe. Poniższe zestawienie obrazuje że najczęściej wnioskodawcami były Komenda Powiatowej Policji w Człuchowie oraz rodzina.

W 2025 roku GKRPA rozpatrywała 17 spraw dot. uzależnienia od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych. Komisja w bieżącym roku skierowała 6 wniosków do Sądu Rejonowego w Człuchowie o zobowiązanie uczestnika postępowania do podjęcia leczenia przeciwalkoholowego w trybie stacjonarnym.

Wnioski do GKRPA w Człuchowie w latach 2020 – 2025

Wnioskodawca	2020	2021	2022	2023	2024	I-XI.2025
Od rodziny	10	11	9	4	5	2
KPP Człuchów	11	20	11	8	10	7
GOPS Człuchów	2	3	3	5	3	3
Zespół Interdyscyplinarny	7	7	5	0	10	2
Prokuratura Rejonowa w Człuchowie	4	0	2	0	0	2
Inna KRPA	0	0	0	0	0	1
Razem:	34	41	30	17	28	17
Wnioski skierowane do Sądu Rejonowego w Człuchowie	1	1	2	0	1	6

Zródło: GKRPA w Człuchowie

Gminny Punkt Konsultacyjno — Informacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie Gminy Człuchów

Gminny Punkt Konsultacyjno — Informacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie Gminy Człuchów został powołany do życia w 2021 roku Zarządzeniem Wójta Gminy Człuchów Nr 35/2021. Punkt mieści się przy ul. Szczecińskiej 17 w Człuchowie.

Do zadań Punktu należy w szczególności:

1. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
2. Udzielenie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych, prawnych, socjalnych profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy.
3. Motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego.
4. Wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia.

5. Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego.

6. Udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach wsparcia.

7. Inicjowanie interwencji w przypadku rozwiązywania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy.

8. Gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu powiatu, gminy zajmujących się systemową pomocą dla rodziny.

9. Współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W Punkcie pracuje 3 specjalistów: terapeuta ds. uzależnień, radca prawny oraz specjalista ds. przemocy domowej. W latach 2021 - 2025 udzielili łącznie 655 porad. W okresie kwiecień - grudzień 2021 roku udzielili oni łącznie 176 porad indywidualnych. W 2022 roku z porad skorzystały 144 osoby z terenu Gminy Człuchów, w 2023 roku z porad punktu skorzystało 97 osób, w 2024 roku specjaliści udzielili mieszkańcom gminy Człuchów 89 porad, a w 2025 roku 149 porad.

Najczęściej zgłaszanym problemem przez osoby korzystające z porad Punktu jest uzależnienie od alkoholu, sprawy alimentacyjne oraz uzależnienia behawioralne np. od telefonu/komputera. Pomocy psychologicznej oczekują także członkowie rodzin osób nadużywających alkoholu. Z porad prawnych korzystają członkowie rodzin borykających się z uzależnieniem oraz osoby wobec których istnieje podejrzenie, że dotknięte zostały zjawiskiem przemocy domowej.

Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej (ZI)

Zespół Interdyscyplinarny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Człuchowie został powołany do życia Zarządzeniem Wójta Gminy Człuchów Nr 77/2023 z dnia 20 września 2023r.

W skład zespołu wchodzi pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie, przewodniczący GKRPA w Człuchowie, pedagog w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Polnicy, przedstawicielka oświaty, kurator specjalista, przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Człuchowie, przedstawiciel Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego, Hospicjum Stacjonarnego i Zakładu Opieki Zdrowotnej dla Pacjentów Wentylowanych Mechanicznie w Człuchowie, przedstawiciel ochrony zdrowia, przedstawiciel Klubu Abstynenta „Krokus” w Człuchowie, przedstawiciel organizacji pozarządowej.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą oraz rozpowszechnianie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

- W 2019 r. Zespół pracował z 33 rodzinami, w 14 przypadkach podejrzenie istnienia przemocy w rodzinie powiązane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu, w 3 przypadkach z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych.

- W 2020 r. Zespół Interdyscyplinarny pracował z 67 rodzinami. W wymienionym okresie do zespołu wpłynęły 63 wnioski. W 36 przypadkach podejrzenie przemocy w rodzinie związane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

- W 2021 r. Zespół pracował z 56 rodzinami, do zespołu wpłynęło 35 Niebieskich Kart, a w 25 przypadkach podejrzenie istnienia przemocy w rodzinie powiązane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

- W 2022 r. Zespół pracował z 33 rodzinami, w 2022 r. do Zespołu wpłynęły 23 wnioski, a w 32 przypadkach podejrzenie przemocy w rodzinie związane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

- W 2023 r. Zespół pracował z 42 rodzinami. W 2023 do Zespołu wpłynęły 38 Niebieskie Karty, w 30 przypadkach podejrzenie przemocy w rodzinie związane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

· W 2024 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 29 Niebieskich Kart, w 26 przypadkach podejrzenie przemocy w rodzinie związane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

· W 2025 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 22 Niebieskie Karty, w 10 przypadkach podejrzenie przemocy w rodzinie związane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie

Zgodnie z art.2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Działania Ośrodka koncentrują się na udzielaniu pomocy w postaci pieniężnej, rzeczowej (odzież, opał, żywność) oraz poradnictwa z zakresu spraw społecznych. Zapotrzebowanie na świadczenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na przestrzeni lat 2020/2025 obrazuje poniższe zestawienie. Ze wsparcia Ośrodka w bieżącym roku skorzystały ok. 243 rodziny z terenu gminy Człuchów.

Główne powody przyznania pomocy społecznej to:

Kryterium:	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Niepełnosprawność	128	115	109	116	82	167
bezrobocie	103	92	74	69	48	111
ubóstwo	122	107	107	121	81	107
bezradność opiekuńczo - wychowawcza	8	11	8	13	13	8
długotrwała lub ciężka choroba	113	95	88	115	92	140
alkoholizm	11	14	15	22	12	18
przemoc domowa	2	1	1	0	0	0
Inne: potrzeba ochrony macierzyństwa, bezdomność, zdarzenia losowe, klęska żywiołowa	16	13	12	44	20	34

Źródło: GOPS Człuchów

Komenda Powiatowa Policji w Człuchowie

Podejmując działania na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii nie można pominąć roli Policji, której głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymanie porządku publicznego. Według informacji uzyskanych z KPP w Człuchowie do izby wytrzeźwień przewieziono w 2020 r. - 27 osób, w 2021 r. - 18 osób, w 2022 r. - 20 osób celem wytrzeźwienia, w 2023 r. - 30 osób. W 2024 roku do izby wytrzeźwień przyjęto 17 osób z terenu gminy Człuchów, z kolei w okresie od stycznia do końca listopada 2025 roku 14 osób.

Szczegółowe dane obrazuje poniższe zestawienie:

Kategoria zdarzenia	2020	2021	2022	2023	2024	I-XI.2025
Doprowadzenie do wytrzeźwienia KPP w Człuchowie	27	18	20	30	17	14
Zatrzymanie osób kierujących pojazdami na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	106	103	37	54	15	21
Zatrzymanie osób kierujących pojazdami na drodze publicznej po spożyciu alkoholu	16	9	9	11	6	2
Nieletni pod wpływem alkoholu przekazani opiekunom (dane za powiat człuchowski)	-	-	-	0	16	15
Liczba interwencji Policji (dot. zdarzeń związanych z przemocą domową)	63	35	120	23	22	19
Wszczęte procedury Niebieskiej Karty	63	35	22	23	22	19

Źródło: KPP w Człuchowie oraz GOPS Człuchów

III. Ograniczanie dostępności napojów alkoholowych

W 2018 roku Rada Gminy Człuchów, uchwałą Nr XL/373/18 z dnia 09.08.2018 roku ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży

i podawania napojów alkoholowych oraz wskazania miejsc publicznych stanowiących odstępstwo od zakazu ich spożywania.

Ustalone limity przedstawiają się następująco:

% alkoholu	Maksymalna liczba zezwoleń na terenie Gminy Człuchów	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży
do 4,5% oraz piwo,	50	30	110
powyżej 4,5% do 18%,	50		
powyżej 18%	40		

Uchwała wyklucza usytuowanie punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych bliżej niż 30 metrów od obiektów wymienionych w art. 14. ust. 1 pkt. 1-3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz budynków i budowli sakralnych, obiektów sportowych, boisk i placów szkolnych oraz kąpielisk. Odległość mierzona jest najkrótszą drogą dojścia.

Natomiast odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych wprowadzone zostały w miejscach publicznych w postaci parków, boisk, świetlic oraz w miejscach takich jak place i budynki OSP, w których odbywają się gminne imprezy (dożynki, festyny, itd.) oraz imprezy okolicznościowe (zabawy wiejskie, wesela) na czas trwania tych imprez.

Aktualnie, tj. na dzień 8 grudnia 2025 r. na terenie Gminy Człuchów ważnych jest **51** zezwoleń stałych, w tym:

- **18** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alk. do 4,5% oraz piwa,
- **17** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alk. powyżej 4,5% do 18%,
- **16** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alk. powyżej 18%.

IV. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii Gminy Człuchów:

- Profilaktyka społeczna oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień i zjawisk przemocy domowej.
- Pomoc osobom uzależnionym, redukcja szkód spowodowanych nadużywaniem alkoholu lub substancji psychoaktywnych.
- Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nałogom i ich skutkom.
- Zwiększenie świadomości społecznej oraz promowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, substancji psychoaktywnych i innych używek oraz bez zjawisk przemocy.

V. Zadania i sposoby realizacji

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

1. Współpracę z zakładami leczenia odwykowego w zakresie wspomagającym proces zdrowienia osób uzależnionych.

2. Wspieranie i finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie ul. Szczecińska 17 w zakresie:

- a) finansowanie osób pełniących dyżury tj. terapeutów, psychologów, prawnika,
- b) finansowanie wydatków bieżących związanych z utrzymaniem Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego ds. Uzależnień i przemocy w rodzinie tj. zakup materiałów informacyjnych, szkoleniowych, materiałów piśmiennych, pokrywanie kosztów energii, centralnego ogrzewania, wody, usług telekomunikacyjnych, drobne naprawy, zakup środków czystości oraz drobnego sprzętu niezbędnego do wyposażenia itp.
- c) Modernizacja stolarki okiennej i drzwiowej w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie.

d) Modernizacja parkingu przed budynkiem Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie.

3. Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od środków psychoaktywnych - psycholog, psychiatra.

4. Opłacanie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

5. Prowadzenie i finansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla młodzieży używającej ryzykownie napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych.

6. Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy specjalistycznej.

7. Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.

8. Promocja zdrowego stylu życia i usług świadczonych przez lecznictwo odwykowe.

9. Wspieranie i promocja programów ograniczających picie alkoholu. Podjęcie rozmowy, mającej na celu zmotywowanie pacjenta do ograniczenia picia do poziomu obniżającego ryzyko szkód. Ważnym źródłem wsparcia dla osoby pragnącej nauczyć się ograniczać swoje picie alkoholu może być dostępna w Internecie, bezpłatna aplikacja E-POP, znajdująca się pod adresem <https://e-pop.pl>.

10. Zapobieganie problemom wynikającym z picia alkoholu przez osoby starsze.

11. Informowanie i prowadzenie edukacji publicznej w celu uświadamiania osobom starszym, ich rodzinom i osobom zawodowo opiekującym się osobami starszymi ryzyka związanego ze spożywaniem alkoholu i nadużywaniem leków w starszym wieku.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową, m.in.:

1. Podejmowanie działań interwencyjnych, mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania leczenia odwykowego.

2. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie, finansowanie osób pełniących dyżury i prowadzących grupę edukacyjno- korekcyjną dla sprawców przemocy tj. terapeuta, psycholog, prawnik.

3. Podejmowanie interwencji wobec osób, co, do których istnieje podejrzenie, że są osobami doświadczającymi przemocy lub sprawcami przemocy w rodzinie.

4. Organizowanie i finansowanie szkoleń w zakresie procedury „Niebieska Karta” dla przedstawicieli różnych profesji: członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogów szkolnych, nauczycieli przedszkoli, pracowników socjalnych, policjantów i Zespołu Interdyscyplinarnego.

5. Wspieranie i wdrażanie procedur Niebieskiej Karty przez członków GKRPA, pracowników socjalnych i przedszkoli, funkcjonariuszy policji, pedagogów szkolnych w przypadku przemocy domowej.

6. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w obszarze profilaktyki.

7. Wspieranie działań zmierzających do udzielania pomocy dzieciom i rodzinom z problemami wynikającymi z zażywania środków psychoaktywnych w szczególności w zakresie współpracy ze szkołami.

8. Finansowanie zajęć ruchowych dla mieszkańców Gminy Człuchów – zajęcia Fitness prowadzone dla osób z wysokiego ryzyka, u których występuje niska samoocena w związku ze stosowaną przemocą. Zajęcia pozwolą na wzmocnienie osobowości, odwagi oraz pewności swojej osoby.

9. Rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od środków psychoaktywnych, poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych w środowisku lokalnym.

10. Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej w tym przemocy wobec dzieci, a także możliwości uzyskania pomocy i miejsc, które taką pomoc świadczą oraz dystrybucja materiałów informacyjno edukacyjnych min. ulotki, broszury, plakaty.

11. Włączenie się Gminy Człuchów w ogólnopolskie działania na rzecz ochrony przed przemocą domową w tym przemocą wobec dzieci (kampanie, akcje medialne).

12. Prowadzenie edukacji społecznej w zakresie zwiększenia świadomości na temat zjawiska przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.

13. Upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki FASD/ Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych.

14. Prowadzenie działań profilaktycznych w ramach lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

1. Inicjowanie i wspieranie finansowe szkolnych programów wychowawczo- profilaktycznych, warsztatów i innych form edukacyjnych uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu oraz z zakresu edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

2. Realizację programów profilaktyczno - interwencyjnych dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi.

3. Wspieranie i inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej - np. kluby dyskusyjne, grupy młodzieżowych liderów, gazetki, audycje radiowe.

4. Inicjowanie i wspieranie finansowe zajęć edukacyjnych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

5. Wspieranie i współorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin narażonych na działanie czynników ryzyka (alkohol, narkotyki, przemoc).

6. Wspieranie finansowe lokalnych imprez bezalkoholowych, rekreacyjno-sportowych, festynów rodzinnych i imprez muzycznych, wyjazdów krajoznawczo - edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, jako element oddziaływań profilaktycznych mających na celu promocję zdrowego stylu życia, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i wzmacnianie tradycji rodzinnych.

7. Zorganizowanie dla dzieci poczęstunku w tym słodczy z okazji świąt, finansowanie programów rozrywkowych z elementami profilaktyki.

8. Współudział w organizowaniu wyjazdów, imprez i spotkań rodzinnych oraz innych uroczystości kształtujących postawy moralne bez alkoholu, substancji psychoaktywnych i przemocy, promujących zdrowy styl życia.

9. Organizowanie w formie bloku imprez dla najmłodszych dzieci z terenu gminy Człuchów jako element działań profilaktycznych w tym zabaw świąteczno – karnawałowych oraz Dzień Dziecka.

10. Współpraca ze szkołami i innymi klubami sportowymi, celem realizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży jako element strategii profilaktycznych.

11. Udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych, w tym zakup pakietów z materiałami informacyjno - edukacyjnymi oraz artykułów spożywczych, napojów i drobnych nagród dla dzieci i młodzieży biorących udział w tych kampaniach oraz organizowanych konkursach.

12. Współpraca z Komendą Powiatową Policji poprzez zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w celu: prowadzenia działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży oraz na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa na drodze.

13. Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie problematyki alkoholowej i narkotykowej oraz w zakresie uzależnień behawioralnych poprzez działalność informacyjną min. zakup i dystrybucja broszur, plakatów, ulotek oraz drobnych gadżetów z hasłami profilaktycznymi.

14. Prenumerata specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji.

15. Organizowanie kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii i uzależnieniom behawioralnym, zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych.

16. Organizacja oraz dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych, podnoszących kompetencje wychowawcze i profilaktyczne oraz ułatwiających tworzenie programów wychowawczo-profilaktycznych szkoły.

17. Prowadzenie działań informacyjnych, dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie Gminy Człuchów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, Zakładach Opieki Zdrowotnej, Policji, Poradniach Psychologiczno Pedagogicznych i innych.

18. Działania profilaktyczne przeznaczone na lokalną międzysektorową politykę przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu oraz zachowań behawioralnych.

19. Podejmowanie działań informacyjno – edukacyjnych na temat rakotwórczego wpływu alkoholu na stan zdrowia człowieka.

20. Współpraca z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w zakresie wdrażania rekomendowanych rozwiązań w obszarze profilaktyki w społecznościach lokalnych.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

1. Współpraca ze stowarzyszeniami i klubami abstynenckimi: finansowanie dodatkowych programów realizowanych w klubach/stowarzyszeniach, dofinansowanie kosztów organizowanych obozów terapeutycznych, wspieranie współpracy klubów/ stowarzyszeń ze społecznościami lokalnymi, promowanie abstynencji i trzeźwego stylu życia.

2. Współpraca i wspieranie ruchów trzeźwościowych i samopomocowych.

3. Finansowe wsparcie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych/partnerów GKRPA.

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

1. Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych – szkolenie oraz zakup i dystrybucja plakatów, ulotek itp.

2. Przeprowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Człuchów w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń przez podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

3. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, kierowanie wniosków do organów ścigania.

Zadanie 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej:

1. Nie przewiduje się udziału w finansowaniu Centrum Integracji Społecznej.

VI. Przewidywane efekty realizacji Programu:

- Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Człuchów wobec skutków nadużywania alkoholu i stosowania przemocy,

- Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem alkoholizmu na terenie Gminy Człuchów,

- Podniesienie świadomości mieszkańców gminy wobec skutków używania substancji psychoaktywnych,

- Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu lub substancji psychoaktywnych.

VII. Realizatorzy Programu:

1. Wójt Gminy Człuchów,
2. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Człuchowie,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie,
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej,
5. Realizację Programu wspomagają również:
 - a) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Człuchowie,
 - b) Ośrodek readaptacyjny „Eko Szkoła Życia” w Wandzinie,
 - c) Poradnia Leczenia Uzależnień w Człuchowie,
 - d) Placówki oświatowe na terenie Gminy Człuchów,
 - e) Ochotnicza Straż Pożarna Gminy Człuchów,
 - f) Gminna Biblioteka Publiczna w Polnicy.

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Wynagrodzenie członków komisji obejmuje całokształt pracy związany z wykonywaniem działań i czynności związanych z członkostwem w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za udział w posiedzeniu Komisji, przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości:
 - Przewodniczący Komisji - 700,00 zł brutto
 - pozostali członkowie Komisji - 400,00 zł brutto
3. Posiedzenia komisji odbywają się minimum raz w miesiącu.
4. Podstawą wypłaty miesięcznego wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest lista obecności członków GKRPA, zatwierdzana przez przewodniczącego komisji.
5. Z tytułu podróży służbowych, w związku z działalnością Komisji na terenie Gminy Człuchów, jak i poza terenem Gminy Człuchów, członkom komisji przysługuje zwrot kosztów podróży według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na terenie kraju zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2023, poz. 2190).

IX. Źródła finansowania programu:

Głównym źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowią dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze zgodnie z art. 182 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Planuje się w budżecie Gminy Człuchów na 2026 rok oraz na 2027 rok:

w dziale 851 — ochrona zdrowia,

rozdziale 85154 — przeciwdziałanie alkoholizmowi – 120.000,00 zł w skali roku

oraz rozdziale 85153 — zwalczanie narkomanii – 10.000,00 zł w skali roku.

Prognozowane wpływy z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml powinny wynieść w 2026 r. oraz w 2027 r. kwotę ok. 25.000,00 zł rocznie.

Na realizację zadań w roku 2026 zaplanowano łącznie kwotę 130.000,00 zł oraz na realizację zadań w roku 2027 zaplanowano łącznie kwotę 130.000,00 zł.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust.2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do kompetencji rady gminy należy uchwalanie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jako zadania własnego gminy.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Projekt uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2027 jest propozycją zadań do realizacji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii na terenie gminy Człuchów, oraz podziału planowanych środków na finansowanie tych działań.

Dokument został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Człuchowie.